

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasasos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyilatkozó petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KLADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szünet után.
- Új városrész Aradon.
- Manuel király szökése.
- Vasványti Irén és Molnár Perenc szerelmi regénye.
- A leánykereskedő.
- Hány nyelven beszél a király?
- A gyilkos szerelme.
- A király állapota.
- Vörös harc katonák és anarchisták között.
- Színházi plotykák.

Mi legyen

az arisztokrata?

— A sematizmusból a Compassba. —

Arad, január 3.

Sándor Pálra hallgassanak-e a pályaválasztás előtt tétovázó fiatal arisztokraták, vagy a trónörökösre? A személyt illetően Ferenc Ferdinánd királyi herceg kétségtelenül közelebb áll hozzájuk s minden bizonynyal rokonszenvesebb is nekik, mint a magyar merkantilisták vezére, — de azért nem bizonyos, hogy a trónörökösnek fognak igazat adni. A képviselőház egyik legutóbbi ülésén Sándor Pál fölírta, hogy a magyar magnások lenéznek a kereskedelmi és ipari foglalkozást, az üzleti életet, ellentétben a porosz és bajor arisztokratákkal, a kik élükön Henckell-Donnersmarck herceggel, a kik igen élénk részt vesznek a vállalkozásokban, a bankokban s az üzleti élet egyéb mezőin. A trónörökös pedig azt fájlatja, hogy a magnások egyre ritkábban

mennek a katonai pályára s módokat keres, hogy visszaédesgesse a hadseregbe azokat, a kiknek „családi tradíciói szoros összefüggésben vannak a hadsereg multjával.”

A hadseregbe tehát már nem mennek az arisztokraták, az üzleti világba pedig még nem mennek. Az első arra mutat, hogy a grófok és bárók már nem találnak semmi magasztosat abban, hogy a földbirtokait olcsó bérletbe adva, a hadseregnek szenteljék idejüket és pénzüket, — hiszen kenyérkeresetet talán a ranglétra legmagasabb fokán se jelent rájuk nézve a katonaiszti pálya. Viszont annyit még mindig adnak az érzelmi motívumokra, hogy kényesnek találják a spekulatív életet, a mely kétségen kívül jobb jövedelmeket biztosítana nekik a földművelésnél.

Most az a kérdés, hogy merre fog billeni a serpenyő? Akármennyire is valószínűtlen: alighanem arra, amerre Sándor Pál emlegette. Nemcsak azért, mert a magyar magnások egy csoportja már bevonult az üzleti életbe, sőt magára a börzére is, ahol Krausz Simon a számadó bojtárjuk; de azért is ez következik abból az átalakulásból, amely a hadseregben megindult, s amelyet a trónörökös közbelépése — ha ugyan igaz e hír — se fog föl tartóztatni.

A csukaszürke szín nemcsak kívülről fedi a hadsereget; belül, közönséges életében és nézeteiben is csukaszürke lett az. A tisztikart nem

lelkesítik magasra vivő ambíciók, győzelmek vágyai; (a háborút is csak azért kívánják, hogy az gyorsabb előléptetést szerezzen nekik) a katonai életnek anyagi bajaiért nem ad kárpótlást se az a megkülönböztetett tisztelet, amelyet „főfelsége kardbojtjának viselői“ élvezhetnek, se az a varázs, a mely az uniformis láttára a serdületlen lelkekben föléled. A katonai pálya már a legfelsőbb rangokon se jelenti az előkelők mellékfoglalkozását, időtöltés céljából választott, vagy ambíciót kielégítő hivatást, hanem kenyérkeresetet. És ez jól van így — s magának a hadseregnek érdeke kívánja ezt így. Mert az előkelőségből viselt hivatalok sohase töltenek be olyan jól, olyan lelkiismeretesen, mint azok az állások, amelyekből a viselőjének egész léte, megélhetése, jobb boldogulása és anyagi érvényesülése függ. Ezért önkéntelenül, minden mesterséges akció nélkül folyik a hadsereg demokratizálódása. A nagyobb energiájuk, akiknek mindenük a katonai pálya, még a születés akadályain is keresztülhágyva, előbbre jutnak és föbb, fontosabb helyet foglalnak el, mint azok, akik az első elkedvetlenedésnél, az első mellőzésnél, vagy az első félreértésnél leteszik a portopét s mennek a birtokra gazdálkodni, vagy pedig — a mi szintén elég gyakori — a politikai pályára.

Mihelyt pedig egy osztály arról az oldalról nézi a katonai pályát, hogy azon nem érdemes lenni, — azt ez a fölfogás messzebb is elvezeti. Egészen

Bálozó urakról.

Irta: Vértessy Gyula.

Kedves hugocskám, engedje meg, hogy így szólítsam, a helyett az ostoba nagysád helyett. Ha maga viszont bácsinak titulál, teljes joga lesz hozzá, annál is inkább, mert nemcsak a bácsija, de a papája is lehetnék.

Aranyos, kedves levelének minden sorából kiragyg a maga érintetlen, üde lelkének a bájos tisztasága.

Hogy is írja csak:

— Jaj de szeretném tudni, hogy a férfiak is úgy örülnek-e a báloknak, a táncnak, a mulatságnak, mint mi? Maga olyan sok őszinte dolgot írt már meg magukról, hogy bízom hozzá, hogy most is őszinte lesz. Volt-e maga is úgy, mikor először ment bálba, hogy ki akart volna örömeiben ugrani a bőréből? Még egy hét van hátra, de én már hónapok óta, reggeltől-estig csak arra gondolok, hogy egy hét múlva bálban leszek. A papától kaptam karácsonyra egy herceg, elefántesontborítéku kis naptárt, aranymonogrammal, kis aranyceruzával, ebben a naptárban huzogatom mindig ki az elmúlt napokat. Oh be lassan mulnak! Talán sose jön el a hét vége? Pedig azt is kiszámítottam már, hogy addig hány óra és hány perc lesz még?

Igy várják-e maguk is a bálkat?...

Nem, édes kis hugom, legkevésbé sem várjuk így! Nemcsak én nem várom most, mohos, szürkülő agglegényfejjel, de kölyökgény koromban sem vártam. Sem én, sem a többiek. Mi már akkor mindnyájan belekóstolunk az életbe, mikor eljutunk az első bálunkba. Nekünk az már nem olyan csodagyönyörűség. Legfeljebb a gimnazista gyerekeknek az: de maga hugocskám bizonyára nem a gimnazistákra kíváncsi, mert a kicsi, fiatal leányok nem a fiuk iránt érdeklődnek, hanem a náluk jóval idősebb urak iránt. Hát az ilyen magánál idősebb urakról írom én magának ezt az alábbi jeleneteket.

Hanem ha el is olvassa ezt az én három jelenetből álló válaszomat, azért el ne veszítse a bálozó kedvét és higgye azt, hogyha a többi legény unott is, fáradt is, de az az egy, a kivel a második négyest táncolja és a supésárdást bostonlépésekben, hogy az az egy másforma, mint a többi és higgye, hogy az az egy tiszta szívből fog önnek sugdosni szerelmi vallomásokat és mélyen átérzve fogja siuindianusmódra ordítani a sohase halunk meg-et.

Most pedig olvassa el ezt a három jelenetet, egy bál előtti nap, egy bál éj s egy bál utáni reggel őszinte képeit s ezekből látni fogja, hogy a dicső férfinem milyen sóvárgó gyönyörűségekkel vesz részt a bálakon.

I jelenet.

Odahaza. Géza ur és Pista ur.

Géza (fáradtan fekszik a divánon, cigarettázik): Ugy kifáradtam, mint a kutya. Reggel óta talpalok, mint valami inas. Milyen buta is vagyok. A helyett, hogy jól kipihennem magam és gyűjtenek erőt a ma éjjeli robotra, hát egész nap hajszoltatom magam boltból-boltba, annak a kis nyavalyás Margitnak a kedvéért.

Pista: Ha az ember á-t mond, b-t is kell mondania. Elkezdte neki életre-halálra udvarolni, hát csak folytasd. A kis hölgyek nagyon örülnek, ha van egy inasuk, pláne ilyen olcsó inas, mint te, fiaeszkám.

Géza: Bizony szépen belemásztam ebbe a szerelembe. Enélkül el lehettem volna.

Pista: Még tán e! is fogod venni az aranyost?

Géza: Azt már nem cselekszem.

Pista: Nono, henceget már más is, míg meg nem esipték, mint valami hülye gimplit.

Géza: Engem nem fognak meg. De különben se vehetném el. Az öregnek legfeljebb ha ezer, ezeröt száz korona apanázsra telnek s mit csinálnék én ennyivel a fizetéstelen fogalmazógyakornoki fizetés mellett. Az apám engem el tart valahogy, de kettőnk?

Pista: Pláne hármatotkat, esetleg négyeteket.

beleéli magát — s igen helyesen — annak keresésébe, hogy mi érdeme-sebb, üzleti nyelven szólva: hogy mi az, ami jobban kifizeti magát. S a bérlet helyett kezdi a maga gazdálkodását, a föld belterjesebb művelését, a mezőgazdasági ipart, majd az egyéb ipart, a vállalkozást, a pénznek forgatását és eleven befektetését, — s már ott van az üzleti világ közepén, akár csak Henckell-Donnersmarck herceg. Lassu, de állandóan folyó és meg nem változtatható átalakulás ez. Csak ha a góthai almanach nevei közül ma még többen vannak a sematizmusban, mint a Compass-ban, (amely utóbbi könyv tudvalevően az üzleti vállalatok névtárát jelenti) s ha a trónörökösnek kétségtelenül ideális föllobbanása talán nem lesz egészen hatástalan, a fejlődés az ő tendenciója ellen vezet. Amíg az előtt az arisztokraták jártak a háboruba, hogy a polgárok biztonságáról gondoskodjanak, — a dolog ezután úgy fog fordulni, hogy a polgári fiukból lett tábornokok és tisztek viselik a háborut, a melyet a hatalmas vállalatok élén álló grófok és bárók által képviselt üzleti és finansziális érdekek védelmére kell majd valamelyik nagyhatalommal, vagy pedig valamely gyarmatért megvívni.

Lányi Bertalan a munkapártban. *Budapestről* jelentik: A Fejérváry-kormány volt igazságügyminisztere, Lányi Bertalan ma felvételre jelentkezett a nemzeti munkapártba. A volt miniszter ajánló Lukács László pénzügyminiszter és Fejérváry Imre báró volt főispán.

A képviselőház munkarendje. *Budapestről* jelentik: A képviselőház karácsonyi szünete a mai nappal véget ért. A Ház ott folytatja a munkást, ahol karácsony előtt abbahagyta: a szerb kereskedelmi szerződésnél. Munkába állnak a bizottságok is. A pénzügyi bizottság ma este folytatja a költségvetés tárgyalását: a kereskedelmi tárcza van soron. E hó 10-ére a véd-

erő-bizottságot hívták egybe, amely az ideai ujoncjavaslatokkal és a honvédelmi miniszteri jelentésekkel fog foglalkozni. A szerb kereskedelmi szerződésről szóló javaslat letárgyalása után a bankjavaslat kerül sorra. Lukács pénzügyminiszter az ideiglenes bankjavaslatot legközelebb vissza fogja vonni.

A munkapárt értekezlete. *Budapestről* jelentik: A munkapárt holnap este hét órakor értekezletet tart, melynek napirendjére az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről szóló törvényjavaslatot tűzték ki.

Szünet után.

— A szerb kereskedelmi szerződés tárgyalása — A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest január 3.

A képviselőháznak a karácsonyi szünetek után ma volt első ülése. A képviselők elég nagy számban jelentek meg, ami nem a napirendnek szólt, hanem a vidékről jött képviselők jókívánataikat jöttek el egymásnak kifejezni.

A képviselőház folyosóján sok szó esett a trónörökös ismeretes nyilatkozatáról, annál inkább, mert a lapokban hírek jelentek meg arról, hogy Ugron Gábor és Polónyi Géza sürgősen interpellálnak e miatt. Polónyi Géza már tegnap lecáfolta ezt, Ugron Gábor pedig ma jelentette ki, hogy a trónörökös nyilatkozatát nem teszik szóvá a házban. A Justh-párt még hivatalosan nem határozott e kérdésben, de azokból az értesülésekből, a mely a függetlenségi és 48-as pártból származnak, egész bizonyossággal megállapítható, hogy a függetlenségi és 48-as párt sem teszi szóvá a Házban a trónörökös nyilatkozatát.

Az ülés napirendjén a szerb kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslat volt. A tárgyalás folyamán Wittmann János vehemens támadást intézett Sándor Pál ellen. A felekezeti jellegű személyes éli támadás azonban nem keltett különösebb emóciót.

A képviselőház mai üléséről tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert házelnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Felolvassák és hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Megindító hangon parentálja el Kaas Ivor bárót, aki halálakor ugyan már nem volt a Ház tagja, de azt megelőzőleg több cikluson át volt képviselő. Méltatja Kass báró újságírói érdemeit és indítványozza, hogy a Ház Kaas Ivor emlékét jegyzőkönyvében örökítse meg. Bemutatja Czobor László selmecbányai és Bizony Akos miskolci mandátumát. További elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után folytatta a Ház a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalását.

Papp Géza napirend előtt szólal fel és reflektál Darányi Ignác utolsó beszédére, aki ugyanis a pénzügyi bizottság jelentését tette kritika tárgyává az argentinai husbehozatalra nézve. Darányi azt állította, hogy senkisémet sürgette az argentinai husbehozatalt. Kijelenti, hogy az O. M. K. E. az ország minden részében gyűlést tartott és mindenütt követelték az argentinai husbehozatalt. Bizonyítja, hogy a budapesti husdrágasági ankéten is megnyilatkozott az argentinai hus behozatala iránti követelés. De nemcsak az iparosok és kereskedők, hanem a szociálisták is követelték a husbehozatalt. Ezt letagadni nem lehet.

Batthyány Tivadar gróf: A választójogot is követelik a szociálisták! (Zaj a Justh-párton.)

Papp Géza: Én most az argentinai husról beszélek. Ha a választói jogról lesz szó, akkor is el fogom mondani a magam véleményét. Végül Darányinak válaszolva kijelenti, hogy a maga igazolására mondotta el ezeket, amiből mindenki láthatja, hogy nem érdemelte meg Darányi részéről azt a kiméletlen támadást. (Helyeslés.)

Wittmann János (munkapárti) Sándor Pál legutóbbi felszólalásával polemizál. Sándor azt mondta, hogy az agráriusok a merkantilisták egzisztenciájára törekszenek. Epen fordítva áll a dolog.

Azt igyekszik bizonyítani, hogy a kereskedelem és ipar nagy szervezkedése a mezőgazdaság ellen teljesen indokolatlan és hazafiatlan.

Sándor Pál: Hol volt ez a szövetekezés és hazafiatlanság?

Ugron Gábor: Talán az argentinai hus behozatala hazafiság?

Sándor Pál: Igen, az. (Az elnök csönget.)

Wittmann János: Tagadja, hogy a drágaság nagyobbarányu volna az élelmiszereknél,

Géza: Ne szemtelenkedj, mert nem adok kölcsön ma estére egy fillért se.

Pista (ünnepélyes szemtelenséggel): Ezer és egy bocsánatot kérek.

Géza: Még ha akarnám se vehetném el, mert nem tudnánk megélni. A szerelem pedig kenyér nélkül nem ér semmit.

Pista: Hát ha nincsenek komoly és tisztes szándékaid, miért lebzsz mindig náluk? Ha nem akarod elvenni, miért jársz utána?

Géza: Jár az ördög! De elvégre udvariatlan nem lehetek s egyszerre nem maradhatok ki minden ok nélkül.

Pista: Okot nagyon könnyű találni, csak akarjon az ember találni. De te, úgy látszik, nem akarsz.

Géza: Elvégre nem utolsó dolog egy olyan bájos kis leánnyal tölteni az időt.

Pista: Akkor meg ne panaszkodj!

Géza (unottan felkel s kiveszi a szekrényből a frakkját): Ezt is ki kell még vasaltatni — három korona, ott legalább tíz koronát költök, akármilyen snasz leszek.

Pista: Nekem adsz kölcsön legalább tíz koronát.

Géza: Tán úgy akartad mondani: legfeljebb.

Pista: Tíz koronán alul nem kérem el a csárdás-folytatást és akkor agyontáncolhatod magad Margit öngységével.

Géza: Megkapod és akkor holnapra marad épen két koronám.

Pista: Mit törődöl te a holnappal? Még az se bizonyos, hogy megérjük-e a holnapot? Ha eltemetnek, a két korona se kell.

Géza: Ezt már tiszta logikának nevezem. (Megint csak a frakkját nézegeti.) Mintha a kutya szájából vették volna ki, olyan gyűrött és holnap reggelre megint ilyen lesz! Hej, csak nem foglalkoztam volna Margittal, a fene mozdulna el itthonról ma este. Hozatnánk felvágottat, bort...

Pista: Ne henecegj! Hoznánk, nem hozatnánk.

Géza: Hát hoznánk s nagyszerűen eltöltenénk itthon az estét.

Pista: Helyes, hát töltsük!

Géza: De foglalkozva vagyok egy csomó táncra.

Pista: Hát miért foglalkoztál?

Géza: Mert számár voltam. Eh, különben a második négyesért sokan fognak irigyelni és ez is valami.

Pista: Valami, de nem sok. Pénzértékben kifejezve biz' ez egy fillért se ér.

Géza: Csak ne lennél olyan undorítóan anyagi.

Pista: Oh te eszményi lélek! Hát neked nincsen mindig a pénz az eszedben.

Géza: Fájdalom, csak ott van mindig...

II. jelenet.

A bálban. Géza, Pista, Margit.

Géza (halálra izzadva, legyűrt gallérral, kibomlott csokorral, veszettül táncol Margittal és ordítja, hogy sose hal meg, majd odasugja Margitnak): Hej, édes Margit nagysád, ha így tartatnám mindég a karomban.

Margit: Meguana. Nem?

Géza: Hogy gondolhat ilyet! Ez lenne életem legnagyobb boldogsága.

Margit: Ez csak magától függ, kedves barátom.

Géza (ijedten és hirtelen kegyetlenül forgatni kezdi a táncosnőjét, hogy kiforgassa ebből a kellemetlenné válható témából): Milyen felséges is ez a csárdás! És Béla milyen remekül huzza. Csak nincs párja Radics Bélának (alig bir már mozogni s ijedten keresi a szemével a pajtását, akinek a második újra után szerződészerűleg jelentkeznie kellett volna, de biz' az nem látható lőtávolon belül.) A gazember, ide se üti az orrát — mondja Géza ur.

Margit: Mit mond?

Géza: Ennek a csárdásnak a szövegét tállgatom (felfedezi a közeledő Pistát s végső erőfeszítéssel még egy párszor megpenderíti a táncosnőjét.)

Pista: Margit nagysám, ez az újra az enyém!

Géza: Olyan nincsen! Nem adom!

Pista: Ragaszkodom hozzá.

Margit (kérlelve Gézát): Lássá, neki ígértem.

Géza: Nem adom! (Közben meglöki Pistát, hogy vigye már.)

Pista: Nem akarok erőszakoskodni, és ha nem adod...

Géza: Csak még egy fordulóra!

Pista: Egy félre se. Vagy adod vagy nem? Ha nem: megyek.

Géza (Margithoz): Nem akarom Pistát megbántani; vérző szívvel átadom (rogyadozó térdekkkel elvánszorog, utközben motyogja): No, csakhogy elvitte! Majd megüt a guta, olyan melegem van! Hát nem okosabbak vol-

mint más eikkeknél. A városi nép soha jobban nem élt, mint most. A nők negyven-ötven koronás kalapokat viselnek, ötszázkoronás toalettkben járnak. A körutakon egymásután nyílnak meg a fényes kávéházak, a város tele van bakarettékkel és kávéházzal (Helyeslés az ellenzéken) és olyan a fényűzés, mint sehol a kontinensen. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Nem mondom, sajnos, ezek az erkölcsök már a vidéken is elharapóztak. Ha nem is kerül mindennap vesepecsenye az asztalra, de éhínségről panaszkodni nem lehet.

Ezzel szemben a vidéken a marhatenyésztésre nem állnak kellő eszközök a kisgazdák rendelkezésére. Oriási veszteségeket szenvednek, szerződéseikre ráfizetnek.

Negyven éven keresztül — épen ellenkezőleg, mint Sándor mondta — a nemzetellenes merkantilizmus rovására elnyomták a gazdaközöniséget, amelyet most szerveznek e merkantil irányzat ellen.

Sándor azt mondta, hogy nálunk az arisztokraták nem vesznek részt üzleti vállalkozásokban. Próbálja csak meg, ajánljon egy jó, rentabilis üzletet Károlyi Mihály grófnak és majd meglátja, nagyon is elfogadja és karofogva is járhat vele. Még a gróf fogja kérdezni:

— Wie geht's, lieber Sándor? (Derültség.)

Az országban számtalan Kóbi ül, akik uzsorázzák a népet. Váltótárcáikban tartják az egész környéket, váltókat iratnak alá részeg emberekkel és a föld fele az ő birtokukba megy át.

Talán privilégiumuk van ezeknek a Lengyelhonból jött Kóbiknak arra, hogy mikor rongyosan bejönnek Galiciából, övék legyen minden italmérségi jog?

A nemzet befogadta ezeket a bevándorlókat, existenciáikat biztosított nekik és most ezeknek a gyermekei, unokái támadnak a befogadókra, hogy szervezkednek ellenük. Ez csak a magyar parlamentben történhetik meg, sehol egyebütt a világon. (Nagy mozgás.)

Tovább polemizál Sándor beszédével. Sándor támadta Darányit, a miért tulságosan bőkezű volt az agráriusok iránt. Azt lehet mondani Darányiról, hogy kissé hiu, meg mást is lehet a rovására írni, de azt nem, hogy bőkezű volt, mert ő mindig a szűkmarkuak közé tartozott. (Derültség.)

Sándor elmondott egy adomát arról az emberről, a kinek nagyon zsidós külseje volt és a ki a bíró faggató kérdéseire így felelt:

— Ha megpukkad is a bíró ur, mégis római katolikus vagyok!

Noshát, ez a viccet vissza lehet fordítani

Sándor ellen. Kérdezze meg az országot és annak többsége azt fogja felelni, hogy agrárius ez az ország, még ha megpukkad is a képviselő ur! (Nagy zaj.)

Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Rendre! Rendre!

Wittmann János: Befejezi szavait azzal, hogy elfogadja a javaslatot.

Bethlen István gróf: Beszéde elején kijelentette, hogy legelőbb a javaslattal kíván foglalkozni tervszerűleg, majd a politikai helyzettel kapcsolatban a vámpolitikával. A javaslatot nem elégti ki, mert az elvesztett piacot visszaszerezni nem lehet. A szerződés jó Szerbiának, jó Ausztriának, de ránk nézve csak veszteséget jelenthet. Beszél az állatbehozatalról és statisztikai adatokat hoz fel a husarak emelkedéséről. Hosszasan foglalkozik a mezőgazdasági viszonyokkal, majd a vámpolitikára tér át. Ellenzi az argentiniai husbehozatalt és ezt hosszasan megindokolja. Fontosnak tartja az állattenyésztés fejlesztését és felhívja a pénzügyminisztert, hogy a kérdésben támogassa földmívelési minisztert.

Ezután az elnök szünetet adott. Szünet után

Lukács László pénzügyminiszter a vita során felmerült arra a kifogásra, hogy a pénzügyi kormány mostohán viseltetik a földmívelési tere érdekeivel szemben kijelenti, hogy a költségvetésben két millió koronával szándékozik felemelni az állattenyésztés támogatására szolgáló összeget. A miniszter kijelentését élénk tetszéssel fogadta az egész Ház.

Szabó István a kisgazdák érdekei szempontjából foglalkozik a javaslattal. Utána Csemez István következett volna, akinek azonban a Ház az időre való tekintettel megengedte, hogy beszédét holnap mondhassa el.

TANÜGY.

(—) Visszalépés az aradvidéki tanítóegyesületbe. Néhány hét előtt megírtuk, hogy huszonnégy tanító Kovács Vincéhez az Aradvidéki Tanítóegyesület elnökéhez levelet intézett, amelyben bejelentették az egyesületből való kilépésüket azon indoklással, hogy csekély fizetésükből nem tudják a különféle egyesületek tagdíjait megfizetni. Minthogy a tanítók kötelesek egyesületbe tömörülni, Varjassy Árpád tanfelügyelő felszólítására 23 tanító visszalépett, egy azonban megtagadta az egyesületbe való belépést. Ez ellen a tanító ellen fegyelmi vizsgálato fognak indítani.

Pista: Pedig nagyon esinos fruska.

Géza (ásítva, félig lehunyt szemmel): Nem lehet elvenni. Rongyos ezer korona apanázásra se telik.

Pista: Hát miért is vagyunk mi ilyen szamarak, hogy koldusleányok mellett lopjuk az időt?

Géza: Te nem ingyen loptad, kaptál tíz korona kölcsönt. De én, de én?

Pista: S milyen smucig az öreg ur, a papja, még pezsgőt se fizetett a vacsoránál.

Géza (félalomban): Az ám, csak kocsibort...

Kedves hugocskám, ime a fentiekben megadtam a választ a kérdésére. Lehet, hogy egy kicsit torzítottam is, de nem nagyon. A lényeg igaz: kivételek persze vannak. S a kit az ember megezeret, azt mindig kivételnek tartja. Csak az a baj, hogy többnyire nem azokat tartják kivételeknek, akik azok.

Ambár ez se baj! Azon úgy is tul kell esni minden kis leánynak, hogy az első egy két bálban feltétlenül higgyen a leghaszontalanabb legénykének. Később, a báli éjek varázsának felelősségével ugyanis tisztán fog látni és kivülről is olyan áreseknek, olyan tucat-szürkének, önzőknek és leháknak fogja látni ezeket az urakat, a minők belülről.

De addig, addig, ha a bálakba jár, egy párszor csalódnia kell...

Manuel király szökése.

— Titkárjának elbeszélése szerint. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 3.

A párisi „Journal” újévre cikket kért Manuel volt portugál királytól és azt óhajtotta, hogy a száműzött uralkodó mondjon bírálatot a portugál népről és az ország viszonyairól. Manuel megtagadja ugyan a feleletet, de azt írta a szerkesztőnek, hogy forduljon titkárjához és barátjához, Lavradió márkához. Ez fogadta a lap egyik munkatársát és egész új világításba helyezte a múlt év október negyedikének éjszakáján történetet és szavaiból sok, az eddigőtől egészen eltérő leírást nyertünk a királyi család szökéséről.

Lavradió márkai elbeszélése szerint Manuel király ama végzetes éjszakán barátjaival bridgot játszott. Játék közben azt hallották, hogy háromszor egymás után süttöttek el az ágyukat és tisztában voltak vele, hogy kitört a forradalom. A király telefonálni akart egyik miniszterének, de nem kapott telefonösszeköttetést, Cintában ellenben beszélhetett és édesanyját meg tudta nyugtatni. Még le sem tette a telefonkagylót, mikor újra eldőrdültek az ágyuk s teljes erejével kitört a harc.

Reggel hat órakor a Necessidades-palotát körülvette egy királyhű tüzérezred és ágyuit a mélyebben fekvő tengerész kaszárnyára, a lázadók főfőszékére irányította. Rommá lóhatték volna a kaszárnyát, de a tüzérség várta a király parancsát. Ez a parancs azonban nem érkezett meg, a király sokkal nemesebb volt és elvonultatta a tüzérséget.

Reggel kilenc órakor Souza miniszterelnök futárja érkezett meg a királyhoz, átadva egy levelet, amelyben a miniszterelnök azt tanácsolta, hogy ő felsége meneküljön Mofrába, mert a felkelők a királyi palota ágyuzását határozották el. A király kijelentette, hogy marad, a kíséretének azonban megparancsolta, hogy távozzék. Szószertint így szólt:

— Minthogy az alkotmány más szerepet nekem nem szánt, minthogy megölessem magam, hát azt akarom, hogy ezt a szerepet a lehető legtisztességesebben játszam végig.

Délelőtt tizenegy óra tájban röpült az első ágyugolyó a királyi palota felé, anélkül, hogy kárt tett volna benne.

— A forradalmakról, — mondta a király nevetve, — elsőknek a kéményseprők kapnak munkát.

Aztán jött egy bomba, amely a tükörszobába csapott le és rögtön utána a miniszterelnöknek egy újabb izenete, hogy a király azonnal hagyja el a Necessidadest, minthogy jelenléte két ezredet köt le, amelyekre pedig szükség lenne a rend helyreállításánál és így a királyt terhelné a felelőség, ha ebből baj keletkeznék.

Erre elhatározta a király, hogy menekül. Katonai egyenruháját elereselte polgári ruhazzal és elhagyta a palotát. A palota előtt álló tömeg tiszteletteljesen köszöntötte és sokáig nézett a király automobilja után.

Eddig tart a király barátjának elbeszélése, amely valószínűleg a fiatal száműzött uralkodó javára színezett lesz.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jfel-nappal) — — —	357
Szerkesztőség (csak 6jfel használható munkakállomás) — — — — —	181
Kiadóhivatal és hirdetési osztály — — —	151
Nyomda — — — — —	151

tak a régi rómaiak? Feküdtek a trieliniumaikon és nézték, hogy táncolnak rabszolgáik. Mi pedig magunk robotolunk! Ostobaság! (Betámolyog a büffébe, a hol sűrű fröcsösökkel hütögeti magát.)

III. jelenet.

Bál után otthon. Géza és Pista.

Pista: Ha még sokáig komédiáztál volna, ott hagytalak volna, mint Szent Pál az oláhokat és végigrobotoltattalak volna magad az egész szupéesárdást.

Géza: Akkor a mentők vittek volna el! Kellott egy kicsit adnom a dolgot.

Pista: Hát mi célod van vele?

Géza: Semmi. A szép lányokkal nincs az embernek más célja, mint hogy egy pár órát kellemesen eltöltsön velük. De a báli robotórák nem tartoznak ezek közé a kellemes órák közé. Hanem mikor ugy egyedül vagyunk, mikor a kezét is megfoghatom, megcsókolhatom.

Pista: A kezét?

Géza: Persze, hogy azt.

Pista: Hát még nem jutottál tovább? Híj, de élehetetlen vagy.

Géza: Majd jutok. Meg fogom én még az ajkát is csókolni, csak nem kell sietni.

Pista: Jó, jó, csak el ne késs! Okos lánynak, látszik; ha látja, hogy szó sincs férjhezmenésről, nem igen fogja hagyni csókolgatni magát.

Géza: Az se lesz baj! Van más, a ki majd hagyja.

VÁROS ES MEGYE.

Törvényhatósági bizottságok megalakítása. Megirtuk, hogy a tanács tervei szerint rendkívüli közgyűlés lett volna tartandó január első napjaiban, hogy a törvényhatósági közgyűlés megalakíthassa bizottságait. A polgármester **Urbán Iván** főispánnal folytatott tárgyalások után úgy határozott, hogy nem rendkívüli közgyűlésen választ a törvényhatóság. Január tizenegyedikéa tartandó rendes közgyűlés napirendjére tűzi a tanács a bizottságok megalakulását. Minthogy a közigazgatási bizottság öt tagsága helye is csak akkor kerül betöltésre, a bizottság január hetediké helyett január tizenharmadikán tartja e havi rendes ülését.

Arad város közgyűlése. Az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1911. évi január hó 11-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügyek a következők:

1. Polgármester havi jelentése. 2. Főispán ur 6 Méltóságának átírata Figus Albert városi alszámvevőnek főszámvevői helyettesül való kinevezése tárgyában. 3. Polgármester előterjesztése a közigazgatási bizottságból kilépő tagok helyének betöltése iránt. 4. U. a. előterjesztése a pénzügyi bizottság újbóli megalakítása iránt. 5. U. a. előterjesztése a sorozó bizottság megalakítása iránt. 6. U. a. előtrjesztése a loavató bizottság megalakítása iránt. 7. U. a. előterjesztése a bíráló választmány megalakítása iránt. 8. U. a. előterjesztése az igazoló választmány megalakítása iránt. 9. U. a. előterjesztése az iskolaszék megalakítása iránt. 10. U. a. előterjesztése az esküdteket összeiró bizottság megalakítása iránt. 11. U. a. előterjesztése az ujonnan megválasztott valamint az 1911. évre a törvényhatósági bizottság tagjává lett virilis jogu bizottsági tagoknak az albizottságba való beosztása iránt. 12. Pittner Róbert rendőrfogalmazó kérvénye állásába való véglegesítése iránt. 13. Augenblick Fischel aradi lakos, kereskedő kérvénye honosítás esetén a város községi kötelékébe való felvétele iránt. 14. A vízvezetési művek zárgondnokának felelőssége a tanácsnak azon határozata ellen, melylyel egy főcsőnek áthelyezésére köteleztették. 15. A tiszti ügyészség bemutatja a Vormittag Ferenczel a Pokorny-félé földék bérbe vétele iránt megkötött szerződést, a tanács ezzel kapcsolatban bejelenti, hogy a bérlet tárgyát 125 hold 704 négyszögöl képezi. 16. A tanács előterjesztése a Hungária textil gyár által építendő munkásházak megejtendő névszerinti szavazás iránt. 17. A kereskedelmi miniszternek leirata a radnai-utnak az államnak való átadása tárgyában. 18. A tanácsnak előterjesztése az állatvásároknak újabb kijelölése s a heti állatpiaconak áthelyezése iránt. 19. U. a. előterjesztése a kiszombori átkelési utszakasz burkolási költségeinek kölcsönrel való fedezése tárgyában. 20. A tiszti ügyészség beterjeszti a sertéshizlaló r-t. kötött szerződést jóváhagyatás végett. 21. U. a. a színházi villamos vészlámpák szállítása iránt Kalmár Józseffel megkötött szerződést. 22. U. a. légszeszgyárral pirszénnek szállítása iránt megkötött szerződés. 23. U. a. Schlik gyárral a zszip berendezés szállítása iránt megkötött szerződés jóváhagyás végett. 24. A tiszti ügyészség beterjeszti a Földi Károlylyal, Pain Mányával és Sinkó Jánossal megkötött földhaszonbérleti szerződést jóváhagyás végett. 25. A tanács beterjeszti a festék anyagok szállítása iránt megtartott árlejtés eredményét jóváhagyás végett. 26. A tanács beterjeszti a rendőrség, tűzoltóság, hivatal szolgák, lovasrendőrök, toronyőrök ruha és sapka szükségletének szállítása iránt megtartott

árlejtések eredményét jóváhagyás végett. 27. U. a. beterjeszti a szegények házában szükséges fehérneműek szállítása iránt megtartott árlejtés eredményét jóváhagyás végett.

A leánykereskedő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3

A déli gyorsvonatokkal Budapestre érkező utasok között tegnap egy jól öltözött, mosolygó képű öreg ur tűnt fel. Igazság szerint inkább a vele levő három k'sasszony vonta magára a nyugati pályaudvar érkezési oldalának figyelmét. Szép és elegáns volt mind a három leány, a kik mellé sehogys se illett a kis, élénk ember alakja. A társaság szemet szurt az ügyeletes detektivnek is. Nem akart feltűnést kelteni s nem szólította meg, meglegedett azzal, hogy nyomon követte őket. A rögtöni intézkedés nem is bizonyult szükségesnek. A jövevények, mitán az első osztályú kényelmes fülkéből kiszállottak, két hordárt terheltek meg a kalapdobozok és finom disznóbőr kiegészítők halmazával, a melyeket a teherhordók az öreg ur német nyelven adott utasítására gummitalpu kocsiakra raktak.

A detektiv tehát megállapította, hogy a leánykereskedő, mert ebben mindent felismerő sasteinkete nem is kételkedett, nem utazik tovább, hanem vagy pihenés a célja, vagy pedig, hogy a magával hozott „árukat“ a magyar fővárosban értékesítse. Az öreg ur egy jóhangzású köruti szálló címét vette oda a kocsinak s elhajtattak. Az éber titkos rendőr észrevétlenül követte, majd megelőzte az érkezettek, a kiket a portás két, fenyesen berendezett utcai szobában helyezett el.

A detektiv hamarosan megszerezte a vendégjelentő cédulát s bárha nem hitte el, hogy megfigyeljei Krammer Imrével és leányaival azonosak, tapintatos lépésre határozta el magát. Megvárta az öreg urat, a ki az előcsarnokban szivarozgatott, míg „leányai“ elkészültek az öltözködéssel. A detektiv elérkezettnek vélte a pillanatot működése megkezdésére.

— Uram, ha szabad kérdenem: kicsoda ön és kik a kíséretében levő hölgyek?

As öreg ur mosolyogva nézte végig a detektivet:

— Ön igen kíváncsi ember.

— A foglalkozásommal jár a kíváncsiság. Szabad megismételnem kérdésemet?

— Nos, ha olyan nagyon kíváncsi, szolgálhatok vele, Krammer Imre birtokos vagyok Pozsony megyéből. A szép nők pedig — az Isten tartsa meg őket — a leányaim.

— Figyelmeztetem, hogy nem fog félrevezetni! — szolt a detektiv.

— Nincs is szándékomban — felelte nevetve Krammer, akit mulattat i kezdett a szituáció. Hiszen idegen vagyok Budapesten, s igazán nem tudnám önt semerre sem vezetni.

— Tréfálkozással sem fog sikerülni elosztatni gyanummat... — bökte ki a detektiv.

— Ah! Ezek szerint ön gyanakszik rám.

— Ninos mit kerülgetnem tovább: ön leánykereskedő!

— Igaza van! Pompás elnevezés, leánykereskedő! — és az öreg ur olyan édesen nevetett hozzá, hogy visszhangzott bele a beszélgető szalon.

A detektiv nem tudta hamarjában mihez tartani magát. Beismerő nyilatkozatnak vegye-e Krammer szavait, vagy a komolyságot túlhaladó enyelgésnek.

— Ismételtén figyelmeztetnem kell Önt, uram, hogy ez nem tréfa dolog...

— Nekem mondja? — válaszolt rá sóhajtvá Krammer. Bizony nem tréfa, hanem keserű valóság, a min nincs mit tagadni.

— Ezek után beismeri, hogy a három leányt azért hozta magával, hogy értékesítse őket!?

— Eltálalta. De értékesíteni? Ez nem helyes kifejezés. Ma olyanok a viszonyok, hogy az embernek rá kell fizetni a lányokra, csak hogy megszabaduljon tőlük. A drága élet, a ruhák, azok a különös óhajások, Szóval...

— Nem vagyok kíváncsi a maga „üzleti titkaira.“ Tehát leánykereskedő...

— Igen, a leányok eladók.

— Mióta üzi ezt a mesterséget?

— Kérem: először is ez nekem nem mesterségem, hanem kötelességem. Másodszor nem üzöm, hanem két év óta foglalkozom az eszmével.

— És eddig hány lányt adott el?

— Köszönöm szives kérdését, egyet se. Ez a három elég régen a nyakamon van.

— Honnan vette őket?

Krammer elmosolyodott.

— Ugyan kérem, hát honnan veszi az ember a gyerekeit?

— Tehát még mindig a mellett van, hogy ezek a maga édes leányai. Honnan tudja?

— Kérem, most már meglegegettem a kérdézősködéseit, de sértő magatartását visszautasítom.

— Elég. Igazolja magát! — szollította föl a detektiv. Mire Krammer mindenféle irásokat sze-degetett elő.

— Az lehet, hogy ön Krammer, de mivel igazolja azt, hogy a három nő valóban a maga leánya?

— No hallja uram, hát csakugyan detektiv az ur? Arra igazán nem számítottam, hogy a leányaimat itt nyomban férjhez is adhatom, különben elhozhattam volna a keresztlevelüket.

— Ha nem tudná magát igazolni, kénytelen lennék bekisérni a kapitányságra. Tudni akarom, kivel van dolgom és mik a céljai a leányokkal.

Erre Krammer urat elhagyta a türelme.

— Félóra óta magyarázom magának, hogy egy elkéseredett családapával áll szemközt, aki fölhozta Pestre mulatni a leányait abban a reményben, hogy megszabadulhat az eladó lányoktól. És maga engem csakugyan leánykereskedőnek néz!? Próbálja megkérni tőlem valamelyiknek a kezét. Ha el tudja tartani, ugy magához adom feleségül, mint annak a rendje s az anyakönyvvézetőnél személyesen győződhetik meg róla, hogy jogosan adtam el, mert a sajátom, tulajdonom, ha ugy tetszik, akár magának is.

Ebben a pillanatban egy ur érkezett a szálló halljába, akinek a közeledése egyszerre fölvilágosította a detektivet, hogy hamis nyomon járt. Tátrai ur, az ismert házasságközvetítő lohótt be a szállóba s amint észrevette Krammert, örömmel üdvözölte. A titkos rendőr most már sietve bocsánatot kért, távozni akart, de az öreg ur megfogta a karját és mielőtt a házasságközvetítő intégetéseit viszonzta volna, odasugta neki:

— De ha tudna valami jóállásu rendőrtisztviselőt... Néhány ezer forint hozományon nem mulik a dolog.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Előléptetett aradi bíró. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király **Kálmán Ferenc dr.** aradi járásbíró a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki.

§ Petíciók a szegedi táblánál. Szegedről jelentik: A szegedi kir. ítélőtábla két megpeticionált mandátum ügyében folytat vizsgálatot. **Orosz Pál**, a vizsgálat vezetésével megbízott kir. táblabíró tegnap kezdte meg **Szutrély Lipót** bácsalmási orsz. képviselő ellen beadott petíció ügyében a vizsgálatot. A tanukihallgatások január 23-áig tartanak. Összesen 300 tanut kell kihallgatni. Február 7-étől május 18-ig **Konyovits Dávid** zombori képviselő mandátuma ügyében lesznek a tanukihallgatások. Ebben az ügyben 2002 tanut kell kihallgatni.

Hány nyelven beszél a király?

— Az orosz cár ajándéka. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Egy kiváló olasz politikus, a „*Rivista Politico e Parlamentare*” című folyóiratban Ferenc József királyról ír jellemrajzot és különösen az uralkodó nagy nyelvtudását világítja meg. Azt mondja, hogy a király óriási emlékezőtehetsége és nagyszerű hallása tették lehetővé, hogy birodalmának valamennyi nyelvét megtanulja. A király gyakorlatilag sajátította el a nyelveket és nem igen sokat bajlódott teoretikus tanulmányokkal.

Olaszul pláne egy velencei hölgytől tanult meg 1860-ban, társalgás közben, ugyannyira, hogy rövid idő alatt kitűnően beszélt velencei dialektusban, amelyet még ma is tökéletesen tud és használ is, amikor az olasz nyelvű tartományokból származó alattvalóival beszélget.

A király meglepő nyelvismerete tette lehetővé, hogy egyszer egy rendkívül érdekes párbeszédet folytathatott az orosz nagykövettel, aki átadta neki megbízó levelét.

— Excellenciád Oroszország melyik részéből származik, kérdezte a király.

— Felső, felelte ez nagyorosz vagyok.

— És nekem, mondotta Ferenc József, tulajdonképpen kisorosznak kéne lennem.

A nagykövet ámulva hallgatta a király szavait. Azt hitte, tán valami ostobaságot követett el; bocsánatot akart kérni, de a király másként kezdett beszélgetni.

A kihallgatás után a nagykövet elmondta az incidenst a főudvarmesternek, aki hangos hahotára fakadva így szólt:

— Az ön egyik elődjének egy napon azt mondta őfelsége:

— Én majdnem inkább szláv vagyok, mint német, mert sokkal könnyebben tanulok nyelveket, mint amennyire ezt egy igazi német szokta, szláv alattvalóim majdnem mind több nyelven is beszélnek, míg a németek a maguk nyelvét is alig tudják tökéletesen megtanulni.

Az orosz nagykövet nagybüszkén jelentette külügyminiszterének, aki azonnal elmondta II. Miklós cárnak, hogy a magyar király milyen hízogően nyilatkozott az oroszok nyelvtelenségéről. A cárnak ez az előkelő helyről jött nyilatkozat azt az ötletet adta, hogy a szentpétervári akadémiát megbizsa az orosz nép nyelvtelenségének vizsgálásával és az erről megjelent tanulmányokat díszes kötetben sajátkezű ajánlásával megküldte felsőleges kollégájának s a kísérő levélben megírta, hogy a könyv megszületését annak a párbeszédnek köszönheti, amely ő felsége és a nagykövet között folyt le.

VIDÉK.

Orvosi állások a vidéken. Ha nem esalódunk, az elmúlt évben az egyik budapesti orvos-egyesület olyanforma figyelmeztetést tett közzé, hogy a fiatalok ne térjék magukat az orvosi pályára, mert annyi az orvos, hogy a megélhetés mindinkább nagyobb nehézségekbe ütközik. Ugy látszik, hogy a fővárosi doktor urak sok tekintetben a budapesti és a nagyvárosi viszonyokat vették tekintetbe, figyelmen kívül hagyva, hogy a vidék kisebb helyein nem tudnak orvoshoz jutni. Pedig hát így van. A belügyminiszterium most rendeletet küldött a megyékhez és ebben arra szólítja fel őket, hogy az üresedésben levő községi és körorvosi állásokra igen kiterjedt módon tegyék közzé a pályázati hirdetéseket. — Az eredményről pedig ez év végéig jelen-

lést küljének. A minisztert erre az az intézkedésre az birta, hogy az országban a múlt év végén 272 községi és körorvosi állás volt üresedésben. Ha ezek közül leszámítjuk azokat, amelyek csak ideiglenesen üresedtek meg, körülbelül azt lehet megállapítani, hogy az állandóan üresedésben levő állások száma, amelyekre pályázó egyáltalában nem akad, kétszázra tehető. Azok, akik értenek a dolgokhoz, azt mondják, hogy annak az orvoshiánynak, amely miatt a vidéken jogos a panasz, leginkább az oka, hogy a nem tulságosan jól dotált állások még a fiatalabb orvosokat sem vonzák és hogy a legtöbb orvos inkább működik a nagyobb városokban, ahol pedig nem mindig rózsás a helyzet. Ezenkívül a baj okát abban is találják, hogy nincs elég orvos. Vagy legalább nincs annyi, hogy mindenhová jusson.

Varsányi Irén és Molnár Ferenc szerelmi regénye.

— A férj nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

A főváros művészkörét szokatlan ügy foglalkoztatja most. Az eset szereplői: Varsányi Irén, a Vígsház művésznője, Szécsi Illés ügyvéd, a művésznő férje és Molnár Ferenc, az ismert kiváló színpadi író. A budapesti mai lapok némelyike azt közölte, hogy Molnár Ferenc személyesen följelentést tett a budapesti rendőrségen s elmondta, hogy tegnap délután amikor ő Varsányi Irén édesanyjának Bálványuteai lakásán tartózkodott, valaki csöngetett az előszobánál. Amikor ajtót nyitottak, három hatalmas termetű férfi szeneslegénynek öltözve, behatolt a lakásba, s ezt kiabálták:

— Itt van hát az a híres Molnár Ferenc? Itt van a nőcsábító? Hadd terítsük ki azt a esábitót!

A belnévők erre egy másik ajtón kifutottak a folyosóra és lármát esapva segítséget hoztak, amire a három marcona alak elmenekült. Molnár azonnal elsielt a rendőrségre és detektiveket kért testi épsége megvédésére. Egyes újságok azt sejtették a följelentést tárgyaló közleményükben, hogy a három szeneslegényt Szécsi Illés bujtotta volna föl Molnár Ferenc inzultálására.

Erre az ügyre vonatkozólag a *Pester Lloyd* mai estilapjában a következő nyilatkozat jelent meg:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A mai lapokban oly értelmű közlések láttak napvilágot, mintha én felbérelt emberekkel akartam volna elpáholtatni Molnár Ferenc urat. Nehogy gyávasággal vádoljanak, kénytelen vagyok a dolgot, úgy, amint az megtörtént a nyilvánosság elé vinni. Az igazság az, hogy én Molnár Ferenc urat, minthogy arra rászolgált, tegnap este az ő saját társaságának jelenlétében korbáccsokkal addig vertem és kergettem magam előtt, amíg kegyelemért nem könyörgött. Ebben a munkában senki sem segített nekem. Talán a jelen volt hat személy tanuskodása elegendő lesz és Molnár Ferenc ur nem fogja kívánni, hogy további részletekkel szolgáljak a nyilvánosságnak. Kiváló tisztelettel Szécsi Illés.

A különös s homályosnak tetsző ügy teljes megértéséhez szükséges az előzmények részletes elmondása. Molnár Ferenc, aki „A testőr” próbáit személyesen vezette, akinek minden darabjában a Vígsház végtelenül tehetséges művésznője, Varsányi Irén játszotta a főszere-

petet, megszerette a művésznőt. Varsányi Irénnek azonban férje van Szécsi Illés dr. ducgazdag és előkelő fővárosi ügyvéd, aki valósággal imádja a feleségét. Két gyermekük van egy fiú és egy leány. Nem volt tehát könnyű háttározni a művésznőnek, amikor Molnár Ferenc megkérte a kezét.

A művésznő gondolkodási időt kért és hogy erről az életre szóló dologról nyugodtan, láz, izgalom nélkül és anélkül, hogy a pesti pletyka szurásai elől védetten gondolkozhassék és tervezgethessen, elutazott Berlinbe. Azalatt Mészáros Giza játszotta „A testőr”-ben Varsányi Irén szerepét. Két hét múlva Varsányi Irén visszatért Budapestre. Már döntött, már választott. *Elhatározta, hogy válni fog a férjétől.* Szécsi Illésnek és Varsányi Irénnek az ügyvédei: Vázsonyi Vilmos és Baracs Marcel megegyeztek a válásra vonatkozólag. Varsányi Irén két kis gyermeke a férjénél marad; a művésznő azonban hetenkint kétszer meglátogathatja őket. Ezzel a legnehezebb és legfájdalmasabb pontot is elintézték: az anya esőkját.

A férj, Szécsi Illés azonban, ugylátszik, sehoggy sem tudott belenyugodni abba, hogy megváljon a feleségétől. Művészkörökben azt beszélik, hogy az ügyvéd Molnárral szemben a megfélemlítés minden módját alkalmazza, csak-hogy elriassa ama nőtől, akit ugylátszik mindaketten határtalanul szeretnek.

Ezt bizonyítja Molnár Ferencnek a reggel megjelenő lapok szerkesztőségéhez éjjel küldött nyilatkozata, a mely a következő:

— Bármilyen merész híresztelésekkel szemben, amelyek hetek óta velem foglalkoztak, eddig hallgattam. Nem magamért választottam ezt az álláspontot, hanem úgy véltem, hogy másoknak tartozom azzal, hogy még a magam súlyos kárával is kerüljem a nyilvánosságot, kerüljek mindent, amit a botrány okozásának még csak látszatával is bírna. Ezért türtőztettem magam annyira, hogy még Szécsi Illésnek és egyik alkalmazott gyári munkásának tegnap este megkísérelt ortámadását se vittem nyilvánosságra, se hivatalos feljelentést egyáltalában eddig nem tettem. Most azonban Szécsi Illés nyilatkozatából azt látom, hogy az ő egyedüli célja a botrány és — előre megállapodása megszegésével — olyanokat kompromittál, akiknek tisztességét elsősorban ő volna köteles megvédelmezni. Ezek után felmentve érzem magamat és kijelentem a következőket:

1. Nem igaz, hogy Szécsi Illés egymagában kísérelt meg ellenem támadást. A valóság az, hogy egy gyári alkalmazottját véve magam mellé, ablakot-ajtót bezuzva, betört egy magánlakásba, ahol kilencen voltunk jelen — ezek közt hat nő — és kirendelt alkalmazottjával együtt csinált éktelen botrányt.

2. Nem igaz, hogy hozzám nyulhatott vagy pláne megüthetett volna. Azonban Szécsi Illés társának sikerült a házigazdát, aki elébe vetette magát, megsebesítenie.

Minthogy tehát Szécsi Illés rendelkezésére álló alkalmazottját véve magam mellé kísérelt meg ellenem támadást; minthogy a támadás színhelyének megválasztásában is nyilvánvaló botrányokozása és jobb tudása ellenére hamis látszatok felkeltése a célzata; minthogy mindezeket valótlán nyilatkozattal tetézi, tőle elégtétel szerzésére szükségem nincsen, a védelemnek pedig vele szemben csak azt a módját tartom lehetségesnek, amelyet ortámadókkal szemben a büntető törvény biztosít. Molnár Ferenc.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: Cigányszerelem, operett. B) bérlet.
 Csütörtök: Cigányszerelem, operett. C) bérlet.
 Péntek: Délután: Rozmárin néni, vígjáték.
 Este: Cigányszerelem, operett. A) bérlet.
 Szombat: A király, vígjáték. Várnay Jenő jubileuma. B) bérlet.
 Vasárnap: Délután: Aranyember, színmű.
 Este: Cigányszerelem, operett. Bérletszűnet.

Lehár Ferenc kalandja.

— Akadályok tömege. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Mulatságos, vagy inkább kellemetlen kalandja volt karácsony előestéjén Lehár Ferencnek, mint fővárosi tudósítónk jelenti. Aznap akart visszautazni Bécsbe, hogy ott töltsse el karácsony estéjét. A szállodában szigorúan, roppant szigorúan meghagyta, hogy reggel hét órakor kötsék fel, mert kilenc órakor utazni akar. A szobapincér hűsögesen fel is kötötte.

— Hány óra? — kérdezte a dörömbölések elhangzása után roppant álmosan Lehár.

— Hét.

— Jaj, de korán van, jaj, de korán van, akkor még az ágyban maradok egy kicsit, egy negyedórát, egy félórát. Van még időm, van még időm, — gondolta magában Lehár — és elaludt.

Frissen és jókedvével ébredt föl, — amikor az órára nézett, rémülten vette észre, hogy tíz óra van.

— Na, nem baj. Majd délután kettőkor utazom. Ennek a vonatnak az az előnye van, hogy nem is alhatom el.

Igy nyugtatta meg magát a népszerű kempionista és egy jó órával előbb kiment a pályaudvarra. A podgyászát rábizta a szálloda legényére; ő csak egy másfél méter magas fényképoriást vitt magával, amit Fedák Sárítól kapott ajándékba. Ez a fénykép-Góliáth sehogy sem akart elférni a csomagok között.

A pályaudvaron szépen megváltotta a jegyét, beült a váróterembe. Várt, várt, várt. Elmult öt perc, elmult tíz perc, elmult egy félóra. Minden rendben lett volna, csak a legény nem mutatkozott a csomaggal.

— Na, majd megjön az is, dühöngött Lehár és elkéseredetten ráta a bajuszát.

— Bécs felé beszállni! — harsogta a vasuti portás. Ebben a pillanatban lihegett be a csomagokkal a legény. Még volt annyi idő, hogy feladhatta őket, aztán, mint valami bőszi tigris, ugrott föl Lehár az egyik kocsira.

— Na, most csak nem késem le! Persze, hogy nem késett le. Ott állt a perronon. Most már csak az volt a baj, hogy sehogy se akart mutatkozni a hordár, akinek átadta a kizárólagosát. Hiába ordított, hiába bömbölt, a hordár nem mutatkozott. A vonat már indult. Ekkor látta Lehár, hogy a hordár busan ott áll egy másik vonat előtt és elkéseredetten várja az utast, akinek átadhatná a táskát.

— Rémes! Rémes! — dühöngött Lehár.

Ebben a táskában volt a pénze, egy csomó finom ezres.

...A kalauztól aztán megtudta, hogy — rossz vonatra szállt föl. Mit volt mit tenni, eldöcögött egészen Rákossig, itt végre lezállt, hogy visszajöjjön Budapestre. De nem lehetett. Nem volt fiaker. Konfliktus se volt. Mit tehetett egyebet, — fölült egy teherhordó kocsira, ez ráta be Budapestre. Ahonnan aztán este mégis elutazhatott és tíz órára mégis csak elérkezett nagynehezen Bécsbe.

* Culp Julia hangversenye január 17-én lesz a Fehér Kereszt-szálló nagytermében. Jegyek Weisz Leó hangversenyirodájában kaphatók. — A hangversenyt rendező cég egyben érté-

sére adja a műértő közönségnek, hogy február 25-ikén Eugen Isaye, a világ legelső hegedűművésze fog az aradi publikum előtt hangversenyezni.

* Glatz Oszkár. Az Aradi Képzőművészeti Társulat karácsonyi tárlatának kiállítói között a legkiválóbbak egyike: Glatz Oszkár. Művész-társai a legelső magyar rajzolóművészek tartják. Ama kevesek közé tartozik ő, akik a modern esztétizációt és a rajzbeli tökélyt csodálatosan egyesíteni tudják. A „Nemzeti Szalomban” lefolyt fényes eredményű kollektív tárlata, a londoni és velencei nemzetközi képképzőművészeti kiállítások után, most Aradra küldött öt képet. A „Bujjái várrom”, a „Csikók”, az „Erdélyi táj”, „Pillantás a román határról” és a „Palóc asszony” valósággyöngyei az aradi tárlatnak. E művekre mindeddig komoly, számbevéhető ajánlat nem érkezett a tárlat rendezőségéhez. Sajnálatos körülménynek tartanók, ha az aradi képtárlat bezáródnék anélkül, hogy Glatz Oszkárnak, a magyar művészet eme sikereiben gazdag kiválóságának, egyetlen egy képe is Aradon maradna. Műgyűjtőink képtárlata eddig nem igen bővelkedik Glatz-képekben. A tárlat utolsó hetének egyik legszebb eseménye volna, ha az öt Glatz-kép valamelyikére, főleg a „Bujjái várromra” kitűznék az ismert rózsaszínű kartonlapot, melyen ez a felirat áll: „Megvették”.

* Hogy született „A testőr”? Molnár Ferenc pompás darabja, „A testőr”, amely a napokban Aradon is színrekerül, nemsokára Bécsben kezdi meg külföldi premiérjeinek sorát, a Deutsches Volkstheaterben. Ebből az alkalmából a „Neues Wiener Journal” egy kis cikkében újra szóvá tette azt a hasonlóságot, amely „A testőr” és Ludassy Gyula, osztrák író, egy régebbi kis darabjának eszméje között van, amire különben Molnár Ferenc bemutatója után, amikor először került színpadra ez a dolog, egy bécsi újságban már megadta a feleletet. Most újra nyilatkozik Molnár Ferenc egy bécsi lapban, ezúttal a „Neues Wiener Journal”-ban és egy hosszabb cikkben elmondja, hogy hogyan született meg „A testőr”.

A darabnak, — amint Molnár Ferenc írja, — három esztendő s a története. Három évvel ezelőtt ugyanis írt egy „Vacsora” című egyfelvonásost, — (amely azóta nem régiben meg is jelent a „Nyugat”-ban) — és annak kéziratát elküldötte a Volkstheaterhez, s Herzka Gyulának. A darab meséje röviden az, hogy egy milliós bankigazgató jubileumi vacsoráján — éppen április elsején — az egyik kedves vendégnek az az ötlete támadt, hogy rendőrtisztnek öltözik és valami nagy erdőpanamája iránt kezd érdeklődni a jubiléumnak. A tréfa azonban rosszul sült el, mert a direktor csakugyan nagy panamista és rettentő zürzavar támad a vendégek között, amely aztán elül valahogy, amikor a jóbarát leálcázza magát. A vendégek visszaülnek helyükre, mosolyogni igyekezik a milliós direktor és ismét becsületes ember lesz és — marad. Hertzkanak tetszett a darab, de arra kérte Molnár Ferencet, hogy írjon még hozzá két kis darabot, hogy kitöltse velük egy egész estét. Molnár hozzá is fogott még két hasonló tréfa megírásához, közös címet adott a három darabnak: „Idegen maszkban”, a három kis tréfát pedig így keresztelte el: 1. „Becsület”, 2. „Szerelmem”, 3. „Dicsőség”. A másodiknak egy férj volt a hőse, aki átöltözködve hódítja meg saját feleségét, a harmadiknak pedig egy király. A „Szerelmem” témáját elmesélte Molnár Reinhardtnak, aki azt a tanácsot adta neki, hogy csináljon belőle egy nagy vígjátékot és a darab gerincévé azt tegye, hogy az átöltözködött férj felesége hazudozásai után már maga sem hiszi, hogy meghódította a feleségét. Még aznap este elkészült a kis daraból egy négyfelvonásos vígjáték scenáriumja, de ekkor még nem színész volt a hős, aki feleségét átöltöztetve próbára teszi, hanem egy kétségbeesett bourgeois. A négy felvonásból egy elmaradt és így lett egy háromfelvonásos vígjáték. „Hogy egy felvonáson át, gondoltam magamban, — írja Molnár — egy professzor, egy orvos vagy egy ügyvéd orrával fogva vezesse a feleségét,

az lehetséges, de hogy ez három felvonáson át történjék, arra már az átöltözködések szakértője kell: oda egy színész kell.” Így lett a darab hőse egy színész, aki aztán daliás és szép katonának öltözik át, testőrtisztnek.

* A rendőrség koncertje. Minden év koncertszezonjának legnagyobb művészeti eseménye az a hangverseny, melyet derék rendőrségünk rendez nyugdíjpótló és segélyző egyesülete javára. Tavaly Környey Béla és Szamosy Elza közreműködésével rendeztek magas művészi nivón álló hangversenyt, ezt a nagyemlékü művészi eseményt is túl fogja szárnyalni nivó és tartalom tekintetében az idén január hó 20-án este 8 órakor a Fehér Kereszt nagytermében rendezendő hangversenyük. Az idei hangverseny kiemelkedő eseménye lesz Francillo-Kauffmann Hedvig asszonynak, a bécsi udvari opera koloratur-primadonnájának a beyreuthi Wagner-előadások világhírű művésznőjének fellépte. Ez a nagy hírű művésznő eddig még nem szerepelt magyar publikum előtt, az aradi fellépte így kétszeresen szenzációs. Az illusztris művésznőn kívül fellépnek az immár világhírű Arányi nővérek. Három ragyogó szépségű urilány, akik mindegyike mestertökéletességgel kezeli hangszert. A művésznővérek hegedűn és zongorán játszanak. A zenekíséret Francillo Kaufmann Hedvig énekéhez Dienzl Oszkár, a kiváló zongoraművész szolgáltatja. Jegyeket az eseményszámba menő hangversenyre már most lehet kapni 2—10 korona árban Moldován Odön rendőrhadnagy-nál és Weisz Leó könyvkereskedésében (Minorita-palota.)

* A levegő királya. A huszadik század legnagyobb elmei, egyik francia lap körkérdésére, hogy mit tartanak a 20-ik század legnagyobb vívmányának, egyhangulag a repülőgépet jelölték meg ilyenek. Rostand a nagy francia költő dicsőítő versben felelt a kérdésre és ő is az aviatikáért lelkesedik. Az Uránia-színház, mely kétségtelenül vezet az ország összes hasonló intézményei között, már több aviatikus látványban részesítette publikumát, most pedig a levegő legnagyobb hőseit, a legkiválóbb pilótákat mutatja be fenséges mozgóképben. Megható látvány ezeket a vakmerő, félelmet nem ismerő hősokeket repülés közben látni, az emberi elme ünnepe diadala minden egyes felszállás, melynek dicsőségéből egy-egy sugár mindenkit ér, aki csak lelkesedik az emberi elme legragyogóbb megnyilatkozása, a repülés iránt. A pazar fényű, kilenc számból álló új műsort szerdán és csütörtökön mutatja be az Uránia-színház. 175

Uj városrész Aradon.

— A vasutasok házépítési akciója. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Alig hogy tető alá kerültek a Mossóczytelepen épült csinos házak, már a tőszomszédságában is igen komoly törekvés mutatkozik arra, hogy a város periferiáján ismét egy újabb és nagyobb terület népesedjék be és keletkezzék ott eleven, pezsgő élet.

Aradon lakó vasuti alkalmazottak igen tekintélyes részé ma azzal a kérelemmel fordult a törvényhatósághoz, hogy a város kölesönözze oda a maga erkölcsi erejét és pártolja a pénzügyminiszternél azt a kérésüket, amelynek az a célja, hogy a Simándi-úton elterülő hét hold dohánykertea egy új városrész keletkezhessen. A vasutasok ugyanis azzal az ajánlattal fordulnak a pénzügyminiszterhez, hogy hajlandók az aradi dohánybevételek hivatal tulajdonát alkotó hét holdnyi nagyságu mintakertet a kincstártól két korona négyszögölnyi árban átvenni, házhelyekre felosztani s ott rövid időn belül építkezni. Ezzel az aradi lakásviszonyok ismét javulnának és épen a legnagyobb keresletnek örvendő kislakások száma szaporodnék kedvező módon.

Aradváros közgyűlése a múlt esztendőben igen meleg pártfogásban részesítette az aradi állami tisztviselők ama mozgalmát, amely arra

törekedett, hogy ők magasabb fizetési osztályba soroztassanak. A törvényhatósági bizottsági közgyűlés támogatásával eredményt értek el az állami tisztviselők, s minthogy a vasutasok házalapítási törekvése a lakbérviszonyok megjavításával igen közeli rokonmozgalom, valószínű, hogy a törvényhatóság támogatása most sem lesz célt tévesztett.

A király állapota.

— Kedvező hírek. —

Távíratilag tudósítás.

Arad, január 3.

Az 6 felsége állapotáról szóló bécsi hírek rendkívül kedvezőek. Ő felsége a múlt éjjel zavartalanul aludt, ma délelőtt pedig államügyeket intézett el. A náthából és könnyű gégeaffekcióból eredő jelentéktelen indiszpozíció egyáltalában nem nyugtalanító és aggodalomra a legcsekélyebb ok sincs.

A király szokás szerint ma is korán reggel kelt, majd megreggelizett. Jó étvágygyal itta meg a tejeskávét és fél kilót evett hozzá, aztán íróasztalához ült dolgozni. Már nyolc órakor megjelent a kabinet titkár a postával, valamivel később pedig Kerzl dr. jött megvizsgálni az uralkodót. Az orvosi vizsgálat eredménye fölötté kedvező volt. A király elmondta orvosának, hogy jól aludt, éjszakája zavartalan, sem fejfájása, sem láza nincs. A nátha ugyan nem szűnt meg, sőt a reggeli órákban erős volt a nyálkaválasztás, de egyébként enyhe természetűnek látszik a katarhus a közérzés jó. A király ma is szobájában fog maradni. Orvosságot nem szed, nincs is rá szükség, csak éppen könnyebbséget akar vele szerezni az udvari orvos, hogy forró gőzzel belelegezteti ő felségét. A napi munkabebosztásban semmi változás nincsen, az ételrend is ugyanaz, mint mikor a király teljesen egészséges, sőt mivel az uralkodó nagyon szereti a pikánsízű ételeket, az udvari orvos éppen ilyeneket főzet.

A király gyengélkedésének okáról jól értesült forrásból a következőket jelentik:

A király mostani meghülése, ha komoly aggodalomra nem is ad okot, orvosát és a főudvarmesteri hivatalt mégis arra készítette, hogy a királynak az eddigénél sokkal nagyobb óvatosságot ajánljon. Dr. Kerzl a mostani meghülést is annak tulajdonítja, hogy a felség, aki nagyon bizik erős fizikumában, nem vigyázott eléggé magára.

A múlt héten résztvett a király a semmeringi templom felavatásán. A templomnak felavatása előtt nyolc nappal még nem voltak ablakai. Nagyon hideg volt a templomban, a nedves falak miatt is egészségtelen volt a levegő, a király ennek dacára fedetlen fővel egy óra hosszat tartózkodott ott. Ugyancsak a múlt napokban meglátogatta a kereskedők új kórházát. Hosszu ideig tartózkodott az erősen fűtött helyiségekben és onnan nyitott kocsin ment egy új parknak, a Türkenschauznak megtekintésére.

A rákövetkező napokon a király Schönbrunnból több ízben nyitott kocsin hajtatott Bécsbe. Orvosa tanácsára végre Szilveszternapján csukott kocsiban ment Schönbrunnba, de a kocsi ablakait ekkor is leeresztették. Alighanem ezek a kocsitak okozták a király meghülését. A felség különben is inklinál az erős meghülésre. Hosszu évek óta eddig minden esztendőben megkapta a náthát, csak tavaly nem. Montenuovo herceg főudvarmester ezért most azt tanácsolta a királynak, hogy hatvanesztendő szokásától eltérve ezentúl ne kocsin járjon Schönbrunnba, hanem az egyik udvari automobilon. Az automobil tizenöt perc alatt teszi meg az utat a Hofburgból Schönbrunnba

míg a kocsit majdnem háromnegyed óráig tart. A királyt, a ki nem nagyon szereti az automobilközlekedést, bizonyára nehezen fogják rábírni, hogy régi szokásától eltérjen.

Véres harc

katonák és anarchisták között.

— Hat halott. —

Távíratilag tudósítás.

Arad, január 3.

Hosszu idő óta nem láttak Londonban olyan véres harcot, amilyen ma egész napon át folyt az angol főváros egyik forgalmas utcájában. Rendőrök, majd pedig ágyukkal fölfegyverkezett katonák valóságos csatát vívtak egy épületbe rejtőzött anarchista ellen, akik közül hatan halva maradtak a harctéren.

A véres összeütközés előzménye egy betörés, amelyet néhány nappal ezelőtt követtek el White Chapel városrészben. Egy sereg züllött ember kifosztott egy urlakot és a mikor a rendőrök üldözni kezdték őket, sortűzet adtak a rendőrlégényekre. Kilenc rendőrt agyonlőtték. A betörők közül viszont a rendőrök egyet leterítettek. Az agyonlőtt támadó zsebeiben talált iratokból megállapították, hogy veszedelmes anarchista szövetkezet tagja. A rendőrség mára kinyomozta azt a házat, ahol ez a gyilkos társaság tartózkodik. A rendőrség nagy apparátussal vonult ki e házhoz, azonban az épületet lehetetlen volt megközelíteni, mert a bentlétők folyton kifelé lövöldöztek. Hétszáz rendőr vonult ki és folyton tüzeltek a házra, ahonnan szünet nélkül lövöldöztek kifelé. A rendőrség ekkor katonai segítséget kért, amelynek segítségével teljesen körülvették az épületet. A belülről jövő golyók két rendőrt súlyosan megsebeztek. A katonák a körül fekvő házakból kilakoltatták a lakókat nehogy a folytonos tüzelés következtében valaki megsebesüljön. Ekkor ágyukat vontattak föl az ostromolt épület elé, hogy ha kell hát rommá löjjék az egész házat. Az ostrom reggel kezdődött és még a délutáni órákban se sikerült meghódítani a veszedelmes tanyát.

A délutáni órákban óriási izgalommal tárgyalták az esetet az angol fővárosban. Délután kiment a helyszínére a belügyminiszter is, aki csodálkozva hallotta a történeteket. Ekkor már ezek tolongtak ebben az utcában és közveszélyű volt a közlekedés. Hat órakor egyszerre csak beomlott a ház teteje és az egész épület lángokban állott. Ugyanis a sok lövés következtében kigvuladtak a falak. A tüzoltók erős munkát végeztek, hogy a tűz át ne harapódzon a szomszéd házakra. Az égő épületben harcoló anarchisták a tüzoltókra is lövöldöztek s azok közül hármat megsebeztek. A tolongók közül ketten szintén súlyos sebet kaptak.

Este nagy robbanás hallatszott ki az égő épületből. Valószínű, hogy az ott felhalmozott dinamittömeg robbant föl. Ekkor a bent lévők felhagytak a lövöldözéssel s a katonák bevonultak a félig leégett házba.

Az egyik földszinti helyiségben hat halottat találtak, úgy látszik azok saját fegyverükkel ölték meg magukat, nehogy üldözőik kezébe jussanak. A rendőrség megállapította, hogy amerikai anarchista-szövetség tagjai. A háznak azt a részét, amelyet nem pusztított el a tűz, még teljesen nem kutatták át. Annyit megállapítottak, hogy az épületnek rejtelmes földalatti folyosói vannak. Egész este óriási tömeg vándorol a leégett házhoz, ahol a kabinet tagjai is megjelentek s a rendőrtisztekkal elmagyaráztatták maguknak a szörnyű harc részleteit.

A gyilkos szerelmes.

— Két büntény Aradmegyében. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 3.

Rövid néhány nap leforgása alatt két gyilkosság is történt Aradmegyében. Az egyiknek áldozata egyik 24 éves asszony, a másiké egy 84 éves aggastyán. Amott a szerelmem, itt pedig a pénzvágy, a földéhség szerepelt a gyilkosság indító okaként. A két büntényről szóló tudósításunk a következő:

Január 1-én estefelé rémülten rohant az apateleki község házára Halmazsán György, Löwy Márkus pintlak-pusztai földbirtokos bérese. A béres ijedt hangon ujságot, hogy a csigérpatak mellett nagy vértócsát látott. Úgy látszik valakit megölhettek.

A jegyző a csendőrökért küldött és Halmazsán vezetése alatt lámpásokkal mentek a tett színhelyére, ahol a patak vizében fekve holtan találták Argyelán Jelicát a község egyik legszebb menyecskejét, aki Csizmás János gulyásnak volt a felesége. A szerencsétlen asszony rémesen nézett ki. A feje botütésekkel össze-vissza volt zuzva, az egyik szemét kiütötték, az egész teste csupa seb, csupa zuzódás volt.

Rögtön előfoglalták Halmazsánt, aki azt beszélt, hogy lovait vitte itatni a patakhoz és a közben látta meg a vértócsát. Egyébről azonban nem akar tudni. A gyanu eleinte feléje irányult, mert Halmazsánék együtt laktak a meggyilkolt asszonnyal, akik Löwy Márkusnál szolgáltak. Azonban hamarosan kiderült, hogy Halmazsán ártatlan. Ugyanis a csendőrségnek sikerült megállapítani, hogy a tettes Goldis Péter fiatal béres, aki hosszú idő óta udvarolgatott a menyecskeinek, de reménytelenül. Tanuk állítják, hogy Csizmásné számtalanszor elkergette magától a tolokodó fiút, a ki a legutóbbi visszautasításnál haragosan ezt kiáltotta:

— Ha az enyém nem akarsz lenni, a másé se leszel!

A legény tegnapelőtt megleste az asszonyt, amikor az gyalog be akart menni Apatelekre. Az uton megtámadta és a botjával szétverte a fejét.

A csendőrség letartóztatta Goldist, akinek a subája és botja csupa vér. A csendőrök éppen akkor fogták el, amikor a botjáról hóval igyekezett a vért lemosni.

Ma kiutaztak a helyszínére Domokos László vizsgálóbíró, Fikker Károly kir. ügyész és a törvényszéki orvosok. A boncolás megállapította, hogy Argyelán Jelicát először botütésekkel megölték és azután dobták a vízbe. A nyomozás folyik.

A másik gyilkosság Radnán történt. Áldozata Józsa Pável 84 éves földmives, aki még évekkor ezelőtt ártira vagyonát unokadésesére Tógyer Györgyre azzal a kikötéssel, hogy élete végéig tartani fogják. Az öreg azonban magas életkora dacára jó egészségnek örvendett és Tógyer félt, hogy rá fog fizetni az üzletre. A múlt nó 28-án miután előbb alaposan berugott, rátámadt az öreg emberre, a földre teperte, össze-vissza ütötte, úgy hogy két bordája letört, aztán elvett egy kést és hat szurást ejtett a szerencsétlen aggastyánra, aki másnapra meghalt. Tógyer György a nagy munka után lefeküdt és a csendőrök, akiknek az esetet jelentették, álmából verték fel. A gyilkos azt állítja, hogy olyan részeg volt, hogy semmire se emlékszik. A megejtett boncolás után Tógyert letartóztatták.

HIREK.

— **Köjörás.** Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 4-én az időjárás: Sok helyütt esapadék, később hidegebb.

— **A trónörökös és a tisztikar.** Bécsből jelentik, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökösnek az a terve, hogy a nemesi családok tagjait tényleges katonai szolgálat vállalására fogja felszólítani. Egyelőre még nem találták meg azt a módot, amelylyel az arisztokrata elemeket tényleges katonatiszti szolgálat vállalására rábírhatnák, mindazáltal a trónörökös már most is élénk propagandát fejt ki tervének keresztülvitele mellett. A trónörökös több ízben kijelentette, hogy e tervével nem akarja a polgári elemeket a katonatiszti pályáról elriasztani, csak épen különösnek találja, hogy a szép tradíciókon nyugvó hadsereg tisztikarából épen a legnevesebb családok tagjai hiányoznak; jöllehet e családok tradíciói szoros összefüggésben vannak a hadsereg multjával. Az arisztokrata tisztikartól a hadsereg ujjaszületését reméli a trónörökös.

— **Párvy püspök Ferdinánd bolgár király ellen.** Budapestről jelentik: *Párvy Sándor* szepesi püspök bérbeadta az egzházmegye erdősegeit *Ferdinánd bolgár királynak* vadászterületnek. A vadállomány azonban az erdőben nagy károkat okozott és a püspök most a királytól huszonötezer korona kártérítést követel.

— **Az államvasut fejlődése.** Budapestről jelentik, hogy a parlament pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen *Heltai Ferenc* előadásában tárgyalták a kereskedelmi költségvetést. *Kossuth Ferenc* felszólalására *Hieronymi Károly* kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Máv. folyton fejlődik. Az 1910. évi vagon szaporulat mellett a forgalom a legpéldásabb rendben bonyolítottatott le.

— **Az Aradi Nemzeti Munkapárt pusztaszenttamási Nesnera Aladár tiszteletére.** f. hó 7-én, szombaton este fél 9 órakor, a kör helyiségében társas vacsorát rendez. Egy teríték ára itallal 3 korona. Jelentkezések eszközölhetők a kör helyiségében, (régi Lloyd) ifj. *Klein Mór*, *Keppich Zsigmond* és *Weisz Leó* könyv és papirkereskedésében kitett iven f. hó 6-án estig.

— **Életunt urinő.** Grából jelentik: Egy iteni szanatóriumban az emeletről leugrott *Bajász Ilona* 62 éves budapesti urihölgy, aki betegségét ment gyógyítani a szanatóriumba. Az urinő meghalt.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Budapestről jelentik: *Bergl Imre* harminc éves magánhivatalnok november 18-án került ki a lipótmezői tébolydából. Már november 20-án állásba utazott. Szerzett magának könyvelői hivatalt *Lederer Károly* és *Artur* birtokán Csákan, Törökkanizsa mellett. Néhány nappal később átment Törökkanizsára, ahol az adóhivatal 6300 koronát térített vissza *Ledereréknek* és a pénzt *Bergl Imrének* kifizette. *Bergl* nem ment vissza Csákára, hanem egyenesen Párisba utazott, ott nagyokat mulatott, a megmaradt pénzzel pedig elment *Montekarlóba* nyerni. Az volt a szándéka, hogy *Ledereréknek* visszaküldi a pénzt. Az utolsó fillérig elvesztett mindent, azután a játékbank kötött utlevéllel és néhány korona pénzzel elküldte Budapestre. Amíg a pénzből tartott, jól élt, azután a koplalás kezdetén, tegnap este jelentkezett a főkapitányságon, ahol — miután a törökkanizsai szolgabíró elfogató parancsot adott ki ellene, — letartóztatották.

— **Öngyilkos katonatiszt.** Brassóból jelentik, hogy ott *Zoltán Albert* 2. gyalogezredbeli tiszt-helyettes szolgálati fegyverével agyonlőtte magát.

— **Megszökött rab.** Temesvárról jelentik: December harmadikán a temesvári rendőrség a józsefvárosi pályaudvaron letartóztatott egy gyanus külsejű fiatalembert, akiről kisért, hogy már több bűncselekménynek a szerzője s röviddel ezelőtt zsebtolvajlást követett el. *Czenke Béla* Tivadarnak hívták a huszonkét éves ifjút, aki *Aradon* látott napvilágot, de márgyermekkora óta az országot keresztül-kasul járja s hol álnév alatt, hol meg a saját neve alatt követett el több kisebb-nagyobb bűncselekményt. *Czenke Béla* Tivadart bevitték a rendőrfőkapitányságra s a városháza udvarának hátsó részében levő városi fogdában zárták el. — A fiatal gonosztevőnek azonban nem izlett a fogság s mivel tudta, hogy a büntetési miatt nagyobb szabadságvesztés vár rá, hát az első pillanatban, amikor a fogdába belépett, elhatározta a szökést. Tettél éjjel hajtotta végre, még pedig oly raffinált módon, amelynek kieszélése is a zsenialitás jellegével bír. *Czenke* az éj folyamán ágyából egy vasdarabot tört le, amelyet aztán a cellájában levő kályhában izzóra tüzesített. A tüzes vassal odalépett az ajtóhoz s ügyes munkával rövid idő alatt kiégette az ajtónak a zárt körülvevő farészét. Ily módon a lakat kinyílt s *Czenke* kiszökött a városháza udvarára. Minthogy a kapunál állandóan rendőr posztol, azon keresztül nem szökhetett az utcára. Ezért inkább más utat választott. Lassan felosont az emeletre, innen a városháza udvara közepén épült földszinti épület tetejéről átvette magát a szomszédos városi bérház tetejére, ahonnan valószínűleg a padláson keresztül az első emeletre jutott. Itt aztán megvárta a reggelt s amikor a házmaster kinyitotta a kaput, kiosont az utcára. *Czenke Béla* Tivadar szökését csak reggel vették észre s habár azonnal széleskörű nyomozás indult meg az elfogatása érdekében, a mai napig sem sikerült még a szökött rabot letartóztatni, aki valószínűleg most már az ország más részében veszélyezteti a közbiztonságot.

— **Életunt szerelmesek.** Budapestről jelentik: *Szentes István* 31 éves borbélysegéd már rég idő óta szerelmes volt *Stacszál Mária* 17 éves házileányba. Az volt a szándéka, hogy önállósítja magát s a leányt, akit rajongással ösüggött, feleségül veszi. Ezért küzdött, dolgozott, szinte emberfölötti erővel, de hiába volt a legjobb igyekezete is, nem tudta magát önállósítani. A szerelmesek egy ideig tervezgették, hogy hogyan és miként lehetnek egymásé. Minden szabad idejüket együtt töltötték és szövögették a szép álmot a jövőről, amikor majd egymásé lehetnek. De végre is belátták, hogy a sors nagyon mostoha hozzájuk s nem adja meg nekik a lehetőséget arra, hogy családi tűzhelyet alapítsanak. — Már napok óta nagyon el voltak keseredve s folyton sugtak-bugtak a lálynak az *Üllői-ut* 68. szám alatt levő lakásán. A leány anyja figyelmessé is lett rájuk, mert sejtette, hogy nem jóban török a fejüket, de hiába volt a legnagyobb figyelem is, az elkeseredett fiatal pár mégis megkísérelte az öngyilkosságot. Ma reggel *Stacszál Mária* édesanyja a csarnokba ment, hogy ott bevásároljon. Alig fél óra hosszáig maradt el hazulról s mikor hazatért, *Szentes Istvánt* és a leányt eszméletlen állapotban, eltorzult arccal találta odahaza. A szobában nagy gázszag volt. Az asszony lármát esapott s eleinte a házbeliiek segítségével sietett az öngyilkosjelöltek segítségére, majd a mentőket is elhívták, akik konstataáltak, hogy az elkeseredett szerelmes pár előbb arzént vett be, majd kinyitották a gázcsapot is, hogy haláluk biztosabban bekövetkezzék. Az öngyilkosság azonban nem sikerült, mert a leány anyja még

kellő időben észrevette szándékukat. A szerencsétlen szerelmeseket a mentők a Szent István-kórházba vitték. Állapotuk súlyos.

— **Talált kincs.** Keszthelyről jelentik: *Jaros Sándor* nagyberki gazda a községi erdőben fát ástott ki a földből. Az egyik fa tövében, mintegy félméternyi mélységben egy nagyobb fazékra bukkant, mely tele volt régi római arany és ezüstpénzzel. A pénzek értéke mintegy 24,000 korona. A hatóság a leletet lefoglalta. *Jaros* a talált kincsek értékének 20 százalékát, a községi urbéresék, pedig mint a föld tulajdonosai 30 %-át kapják.

— **Betörők egy szinigazgató lakásán.** Székesfehérvárról jelentik: *Szalkay Lajost*, székesfehérvári színház igazgatóját kellemetlen újévi meglepetés érte, Szilveszter éjjelén lakását, mialatt a házbeliiek a színházban voltak, ismeretlen betörők kifosztották. *Szalkay Lajos* közel a színházhoz, a Fázekas-utca 12. számú földszintes házában utcai lakásában lakik családjával. Az év utolsó estéjén mindannyian a színházba mentek, még a cselédjük sem maradt otthon. A lakást távozás előtt gondosan bezárták. Tíz óra után, előadás közben, a cseléd rémült arccal rohant a szinpadra és jelentette az igazgatónak, hogy a lakásban betörők jártak, s szobákban minden össze-vissza van dobálva. *Szalkay* direktor feleségével azonnal hazasietett. Nyomban megjelent a rendőrség részéről *Simon Sándor* helyettes rendőrfőkapitány, a bünygyi osztály vezetője és *Liszt Ferenc* rendőrbiztos: több rendőrrel. Megállapították, hogy a betörést többen követték el s feltétlenül olyanok, a kis a házi viszonyokkal teljesen ismerősek. A betörők a kapu alá nyíló előszoba ajtajának üvegabláját benyomták s így jutottak a lakásba. A szobákban fölforgattak mindent. A szekrény nagy fiókját nem bírták feltörni, hát olyan módon segítettek magukon, hogy a márványlapról az üveg virágvázákat gondosan az ágyra rakták, aztán az egész márványlapot leemelték a helyéről. A fiókban ezeregyszáz korona készpénzt találtak s ezt elvitték. Hiányzik továbbá több ékszer és ezüsttárgy. A betörők ruháimut semmit sem vittek el. *Szalkay* direktor kára háromezer korona. Abban a szobában, a hol a betörők leginkább garázdálkodtak, a rendőrség egy kis faapritó baltát talált. Nyilván ezzel nyitották föl a szekrényeket. Ez a balta *Szalkayék* tulajdona s mindig a faskamarában szokták tartani. *Szalkayék* cselédjét és ennek egy férfitörököt a rendőrség őrizetbe vette. Tagadják, hogy a betörésben részük volna.

— **Tűz egy meziban.** Zentáról jelentik: A zentai katolikus legényegylet vasárnaponként mozielőadásokat szokott tartani. A földszintes nagyterem előszobájában van a deszkafalából épített gépház. Ebből két kis ablak nyílik a nagyterembe, melyeken át a vetítés történik. Vasárnap két előadás volt. Az első zavartalanul folyt le, a második este nyolc órakor kezdődött. A termet a közönség, mintegy hatszáz személy, zsufolásig megtöltötte. A második képnél a film meggyuladt. A gépész a filmkereset hirtelen lerántotta a gépről és félrevitte, de ekkor már az egész tekeres ogett. Ettől a falra aggatott többi film is tüzet fogott. Az előadás hirtelen megakadt és a gépház ablakán kinyomuló füst láttára valaki elkiáltotta magát, hogy tűz van, mire nagy pánik tört ki. A közönséget hiába csendesítette a vezetőség és a jelenvolt két rendőr, hanyat-homlok sietett mindenki a kijárat felé. A nagyteremnek két ajtaja és négy ablaka van az udvarra, a tömeg egy része az ajtókat ostromolta, míg másik része az ablakoknak esett, azokat kitörte és az ablakrámakat szétverte, az ablakokon át menekült. Egy 14 éves leány az ablakon kiugrott.

Igazgató ur, kellene egy új triangulum is, a régi már egészen rossz, nem cseng, — szólt és nagyobb nyomaték kedvéért megütötte a pálcával a triangulumot.

— Ugy-e, hogy nem cseng, — mondotta. — Nem cseng, — felelte meggyőződéssel Feld Zsigmond, — de nem baj. Ezzel a zsebére ütve, boldogan kiáltott föl: — De az a fő, hogy — itt cseng!...

A nagyságos Asszony fehérneműje
mindig vakító fehér és tartós marad, ha határozottan kívánja, hogy annak mosásához Matyuszappan használtsék. A Matyuszappan még a legfinomabb szöveteket sem támadja meg, selyemszövetek és színes hímzések színeit éntekőbbé, frissebbéugyszólván újó varázsolja. Egyedül különlegesség gyapjú selyem, csipke és finom fehérneműk mosásához a Matyuszappan (Smith szilárd kálicsappan).

A Temesvári Lloyd-Társulat terményosztárnokának hivatalos árjegyzése.

Table with columns for item names (Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri) and prices. Includes sub-sections for 'Buza (szokvány-minőség)' and 'Buza (Temesvári keresk. ár)'.

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.) — Jan. 3. —

Table of market prices for various goods including Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, and various bank shares.

Felelős szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1911. január hó 4-én: B) bérlet. B) bérlet. Gígyászerelem. Regényes operette 3 felvonásban. Írták: Willner és Bodanszky. Zenejét szerlette: Lehár Ferenc. Fordította: Gábor Andr. Rendező Kulcsár Lajos.

Table listing cast members (SZEMÉLYEK) for the National Theatre production, including Dragotin, Boleszku, Dimitrianu, etc.

URÁNIA mozgófénykép színház.

Műsor 1911. jan. 4-én, szerda: (Báró Simonovics 1. szám, Szabadság-tér mellett.) Műsor: Holnap, hétfőn január 2-án. 1. Olasz flotta látványosság. — 2. Kettő közül a harmadik. Bohózat. — 3. Egy udvarház története. Dráma. — 4. Singapore. Látványosság. — 5. A megfoghatatlan tolvaj. Kasztrató. — 6. Sötét kamra. Dráma. — 7. Perugial Andrács. Történelmi felv. — 8. A levegő királyai. Látványosság. — 9. Arios hercege. Történelmi dráma.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrácsy-téri új Lloyd-palotában. Műsor: Ma szerda 1911. január 4-én. 1. A békeszerző gyermek. Életkép. — 2. Umbro, egy kis olaszországi földnyelv. Természet utáni felvétel. — 3. A por ellensége. Kasztrató kép. — 4. A kis heg-dűmüvés. Életkép. — 5. Dráma a szikláshegyen. Tragedia. — 6. A tyúkstem-operátor. Bohózat. — 7. Monaco, a közep-tenger gyöngye. Természet utáni felvétel. — 8. Házasság. Inkognitótan életkép. Az előadások délután fél 6 órakor kezdődnek. Helyárak: I- rendű páholy 5 kor., II-od rendű páholy 4 kor. Páholyülés I kor. Zárték 1 kor. I-ső hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV. hely 20 fill. A helyek kéréstnek a nésötéren kalap nélkül megjelenni. Az előadásokon katonaszena játszik. Ruhátár. — Buffet.

NYILTTÉR. Kávé és tea

Table listing coffee and tea products (Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből) with prices for various types like Nyers kávé, Pörkölt kávé, Tea, and Rum.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Négyszázalékos járadékkölcsön piacrabsajtása. Bécsből jelentik: Az 1910. évi négy-százalékos magyar járadékkölcsön szindikátus bizottsága ma délután Bécsben a Rothschild bankban, Rothschild Albert báró elnökletével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy 200 millió korona összegű négyszázalékos magyar járadékot január 11-én Ausztriában, Magyaror-szágon, Németországban, Belgiumban, Német-alföldön és Svájcban nyilvános aláírásra be-esájtanak. A prospektusok előreláthatólag ja-nuár 6-án tételnek közzé. — A fennmaradó 50 milliónyi összegű ilyen járadék egyelőre nem kerül piacra.

Budapesti áru- és értéktőzsde. Távirati tudósítás.

Table of market prices for various goods (Búza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri) and exchange rates (Dél, Észak).

Ujradí gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától. — Ujradí, jan. 3. A lehullott hó csak vékony rétegben fedi a szántóföldeket, azért is a vetések nincsennek kellőképpen megvédve a fagy ellen. A gabonauzlet irányzatára e körülmény szilárdítólag hat. A mai piacon eltek: 300 mm. búza 9.80—10.10 300 mm. tengeri 4.40—4.50 Zab 7.80 Árpa 7.— Rozs 6.80 Az árak ötvenkilogrammonként, koronákban értendők.

Szenzációs ajándékok! Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfevételeit nálunk eszközli, teljesen ingyen egy díszes Bieder-mayer-szerű naptárt kap ajándékba saját áraképével.

Stojkovits és Békés fotoművészeti szalonja Arad, Szabadság-tér 16. szám. (Domány-palota.)

Kotányi-paprika eredeti do-borokban. KOTÁNYI JÁNOS kávé és tea-nagykereskedő. Szeged, Budapest Bécs, Berlin, Abbázia, ARAD, Jozsef főherceg ut 3. sz., az „Arad Csa-nádi Gar-dasági Takarékpénztár“ épületében.

Dr. Werner Sándor urologus és bőrgyógyász Szabadság-tér 2. szám alatt. Speciális orvosi laboratóriumot szerelt fel a legtokéletesebb segédeszközökkel. A Wasserman-féle vérpróbát a legújabb módosításokkal, a vizelet kémiai és bacterologiai vizsgálatát (gonococcus, coli, stb.) spirochaeta ondo-vizsgálatokat, a haj és bőrefflorescentiák stb. vizsgálatát a legna-gyobb gondtal végzi. 4702

Ujl Aradon még nem létezett! **Ujl**
Gyorstalpaló vállalat

a Forray-utcában (gróf Nádasdy-palota) MEGNYILT.

Aradi
 Férfi cipőtalp és sarok csak 2 K. 40 f.
 Női csak " " " 2 K. — f.
 Gyermek csak " " " 1 K. 60 f.
 4538 Szives pártfogást kér

SZABOLCSI FARKAS.

Alkalmi vésztelek
 és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

írás és ékszerész
 Weltzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédlék

arany és ezüstművek, gyémánt és Brill
 liás tárgyak a legmagasabb árban meg-
 vétetnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
 TELEFON 438. TELEFON 438

„Élet és Munka“

vagy munkás, művelt és tudós férfiak jellemrajza írta

Smiles Sámuel

A világhírű szerző legbecsesebb munkája. Ára 4 K.
 80. Bekötve 6 K. — Megjelent és kapható: Lévai Mór
 könyvkiadóhivatalában Ungvárt, vagy bármely jóhitelű
 könyvkereskedésben.

25447—1910. kh.

Hirdetmény.

Az 1884. XVII. t.-cz. 141. §-a alapján az aradi ipartestület kebelé-
 ben működő békéltető bizottság
 segéd tagjainak az ipartestület
 hivatalos helyiségeiben megejtendő
 megválasztására határnapul 1911.
 évi január hó 22. napjának d e.
 10 óráját kitűzöm s arra az aradi
 ipartestülethez tartozó iparosok
 összes segédeit ezennel meghívom,
 megjegyezvén, hogy amennyiben
 a segédek a választás megejtetése
 céljából kellő számban meg nem
 jelennek, az iparhatósági biztos-
 nak jogában áll a tagokat kine-
 vezni.

A gyűlésen 1911. évre terjedő
 működési körrel 30 rendes és 15
 póttag fog választatni,

Bittner Róbert s. k.,
 iparhatósági biztos.

Építész iroda áthelyezés!

Maszni János

építész műszaki irodáját

Arad, Szent István-utca 7. sz. alá (saját ház)

helyezte át.

Elfogad az építézet terén előforduló mindennemű

IRODAI ÉS KIVITELI MUNKÁLATOT.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentése-
 kat kívánatra készítek.

Az építézet terén mindennemű felvilágosítással szolgálok.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását továbbra is kérem

Tisztelettel

4731

Maszni János, építész.

A farsang közeledtével

ajánljuk

kitűnően berendezett nyomdánkat

tisztelt olvasóink szives figyelmébe, hol

Névjegyek,

Báli meghívók,

Esküvési meghívók,

Eljegyzési értesítők,

Üzleti nyomtatványok,

Művek,

Könyvek stb. stb. stb.

Gondos és pontos kiállításban

méltányos áron készíttetnek.

583—1910. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a, értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszéknek 1910. évi 17666 számú végzése következtében dr. Köpf János ügyvéd által képviselt Kovács Soma és társa aradi cég javára 3024 kor. s jár. erejéig 1910. évi szeptember hó 23-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 3100 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: benzinmótor és konkójozó gép nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyhal-mági kir. járásbíró 1910. évi V. 262/2. számú végzése folytán 3024 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi szeptember hó 1. napjától járó 6% kamatai 1/3% váltó-díj és eddig összesen 264 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Acsucza községben leendő megtartására 1911. január hó 13-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mel-lett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési

jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyhalma 1910. évi december hó 24. napján.

Riedl Akos,
kir. bír. végrehajtó

168

25677/1910. kh.

Határozat.

Az 1884. XVII. t.-cz. 54 §-a alapján elrendelem és utasítom az összes sütőket és kenyérkereskedőket, hogy üzleteiken, s általában az eladási helyeken a kenyérneműek árát minőség és súly szerint megjelölve kifüggeszték.

Figyelmeztetem nevezetteket, hogy a ki ezen határozatomnak eleget nem tesz, az 1879. évi XL. t.-cz. 137 §-a alapján 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

A ki pedig a súly és ár szerin meghatározott kenyérneműt magasabb árban, vagy csekélyebb súlyban vagy pedig rosszabb minőségben árusítja, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Visszaesés esetében a pénzbüntetés 600 koronáig felemelhető.

Ellenőrzéssel jelentéstétel kötelezettsége mellett az összes kerületi biztosokat bizom meg.

Arad, 1910. évi december hó 30-án.

Sarlot Domokos s k.,
főkapitány.

Van szerencsém a nagyérd. közönség tudomására hozni, hogy

asztalos üzletemet

Kápolna-utca 3. szám alá saját házamba áthelyeztem és minden tekintetben a modern követelményeknek megfelelően berendeztem. Mint eddig, úgy ezután is fő törekvésem lesz izléses kivitel, szolid munka és olcsó árak által a nagyérd. közönség bizalmát kiérdemelni. 8951

Elvállalok modern lak- és boltberendezéseket, portale és épületmunkát.

Kész butor eladás.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kérve, teljes tisztelettel

Molnár Antal,
épület és műbutorasztalos.

25649—1910. kh.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Aradon, 1910. év december hó 25-én egy darab fekete bakkecske elfogott.

A tulajdonos 1911. január hó 5. napjáig a kapitányi hivatalnál jelentkezhetik és tulajdonjogát beigazolhaja. Ha a tulajdonos tulajdonjogát beigazolni nem képes tulajdonosa a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad, 1910. évi december hó 29-én.

Sarlot,
főkapitány.

UJ ÉKSZER ÉS ÓRA ÜZLET.

FELLNER SAMU

ékszerész és órás a Központi Szálloda mellett

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

A legolcsóbb árak mellett ajánlja dús gazdagon felszerelt raktárát

**drágakövek, arany, ezüst, prima china
ezüstárak és óra különlegességekben.**

**Legelőnyösebb beszerzési forrása alkalmi
ajándékoknak.**

**Minden e szakmába vágó javítások saját műhelyem-
ben legpontosabban eszközöltetnek. 4135**

Minden

**előtízetők, hirdetőnk, avagy nyomtatvány
megrendelőnk**

ingyen

**kapja meg, ha írásban kéri, gyönyörű nagy
fali naptárunkat.**

Tisztelettel

az „Aradi Közlöny“

kiadóhivatala.

